

Yttrande över remiss från Miljödepartementet avseende Naturvårdsverkets rapport med förslag till ändringar av Klimatrapporteringsförordningen

Sammanfattning

Sveriges lantbruksuniversitet (SLU) anser:

- Det kan konstateras att Naturvårdsverket utfört ett gediget arbete om förslag till ändringar mot bakgrund av nya krav.
- De permanenta provytorna från Riksskogstaxeringen utgör basen för spårbarhet av kolpoolsförändringar med markanvändning över tiden. Det är bra att detta så tydligt framgår.

Förslag på förbättringar:

- Klimatrapporteringen ska följa regler och definitioner uppsatta av EU, UNFCCC och IPCC. Harmonisering med annan nationell statistik kan inte göras nu då spårbarhet och konsistens förloras tillbaka i tiden. Här måste rapporteringsregler gå före definitioner i nationell statistik. Det är däremot önskvärt att vid behov kunna förklara eventuella skillnader mellan rapportering och motsvarande nationell statistik.
- Det finns teknisk möjlighet att förbättra skattningar av naturliga störningar, beskogad mark och avskogad mark. Dessa bedöms ha betydelse för bokföringen.
- Det kan vara viktigt att specificera att SLU ansvarar för både tillhandahållande och utveckling av de simuleringsmodeller som används i prognoser och scenarier. Det är bra att Skogsstyrelsen specificerar vissa antaganden om förväntat brukande så att resultaten hänger ihop med annan skoglig statistik (SKA). Därmed utgör rapporteringen utgångsläget för simuleringar och i prognoser bedömer Skogsstyrelsen framtida brukande.

Generella synpunkter

Det kan konstateras att NV utfört ett gediget arbete om förslag till ändringar mot bakgrund av nya krav.

Med utgångspunkt från LULUCF sektorn och SLUs roll konstateras att några myndigheter har föreslagits ansvara för effektbedömning. Dessa effektbedömningar ska vara kvalitativa. Det är logiskt att Jordbruksverket och Skogsstyrelsen får ansvar att utföra dessa för LULUCF sektorn. Det bör särskilt noteras att dessa myndigheter måste anpassa sin rapportering efter de markanvändningsklasser som rapporteras enligt UNFCCC. Det är redan beslutat att markanvändningsklasser ska bygga på definitioner upprättade av Riksskogstaxeringen (krav om adderbarhet, jämförbarhet och transparens). Detta krävs för spårbarhet och att Sveriges land och sötvattensareal blir konstant över tiden. Båda utgör rapporteringskrav.

Specifika synpunkter

1 Författningsförslag

4 § ”Parisavtalet och tillhörande metodriktlinjer från IPCC”

Tillhörande kanske bör bytas ut mot av parterna accepterade eller liknande

9 § ”Myndigheterna ska verka för ökad harmonisering, jämförbarhet och transparens i myndigheters statistik när så är relevant, särskilt gällande officiell statistik, som definierat i förordning (2001:100) om den officiella statistiken.”

Det är oklart vad detta innebär. Klimatrapporteringen följer riktlinjer enligt EU, Klimatkonventionen och IPCC. Officiell statistik har egna krav och definitioner. Det måste framgå att rapporteringsriktlinjerna kommer i första hand och att eventuella avvikelser mot nationell liknande statistisk om möjligt bör kunna förklaras.

24 § Sveriges lantbruksuniversitet:

Det är riktigt att de permanenta provytorna från Riksskogstaxeringen är centrala för att skatta flera viktiga kolpoolsförändringar och ett system för att spåra markanvändning och markanvändningsförändring. Det finns finansiering för detta men bearbetning av data och själva rapporteringen finansieras idag av Naturvårdsverket. Det borde kanske nämnas att även Markinventeringen ingår. Kanske är detta medvetet undantaget då Naturvårdsverket finansierar en stor del av Markinventeringen.

Det finns ett grovt sätt att rapportera naturliga störningar. Naturliga störningar kan bli en viktig mekanism i framtiden och nuvarande rapportering kan behöva

förbättras. Notera också att eftersom naturliga störningar ännu inte inträffat/rapporterats så ingår inte detta ännu i någon budget.

Approximativa utsläpp (år X-1) är ”nytt” och ambitionen på rapporteringen och därmed kostnader är inte fastställd.

32 §

Total land- och sötvattensareal bestäms av Riksskogstaxeringens permanenta provytor. Myndigheters effektbedömning bör hänga ihop med rapporteringskrav i första hand och efter definitioner av officiell statistik i andra hand

2 Områden där SLU bedömer att ytterligare utrednings- och utvecklingsarbete behövs

I Naturvårdsverkets rapport fokuseras enbart på ett fåtal områden, såsom på återvätning. Återvätning är viktigt men det finns andra viktiga utvecklingsområden inom LULUCF som inte tas upp:

- Mekanismen naturliga störningar: Det finns ett utpekat ansvar hos SLU men enbart med en grov metodansats. Naturliga störningar avser effekter av torka, barkborreangrepp, bränder mm. Här krävs så småningom ett beslut om ambitionsnivå då naturliga störningar kan förväntas öka. Rapporteringsregler finns i EU/2018/841 och de avviker något mot tidigare riktlinjer under KP från 2013.
- Aktiviteterna beskogad mark och avskogad mark bokförs idag utan begränsning och har därför större betydelse för efterlevnaden av Sveriges åtagande (inom EU). Om, från 2026, all mark bokförs på samma sätt får dessa aktiviteter mindre betydelse. Det kan dock konstateras att skattningarna idag är osäkra.
- Det finns idag ingen metodik för rapportering av approximativa utsläpp år X-1. Därför antas ambitionen för denna redovisning vara låg.

4.1 och 4.1.1

Även här tas harmonisering mellan rapportering och annan nationell statistik upp. Rapporteringen måste följa de riktlinjer som finns men det kan vara bra att förklara eventuella avvikelser mot liknande nationell statistik. Det är oklart vilka data som ska harmoniseras.

4.2.7 ”För att bättre motsvara rapporteringsriktlinjernas definition av ”cropland” föreslås ändring från ”jordbruksmark” till ”åkermark”, eftersom jordbruksmark ofta avser både åkermark och betesmark.”

Sverige har för länge sedan definierat markanvändningsklasserna: Cropland, Grassland, Settlements, Forests, Wetland och Other land. För att konsistent följa

markanvändningsförändringar över tiden från före 1990 och framåt används Riksskogstaxeringens permanenta provytor för ändamålet. Cropland definieras som Åkermark, knappt 3 Mha, enligt Riksskogstaxeringen och Grassland som Naturbete, ca 0,5 Mha, enligt Riksskogstaxeringen. Det svenska namnet går att ändra men inte definitionen – för då försvinner all spårbarhet vilket är ett krav. Statistik från Jordbruksverket har inte exakt samma definition som enligt Riksskogstaxeringen. Det är viktigt att de scenarier som utförs i 4.2.9 korrekt ”viktas” mot definitioner enligt rapporteringen om annan definition används av Jordbruksverket.

4.2.9 ”För att bättre motsvara rapporteringsriktlinjernas definition av ”cropland”, föreslås i förordningen en språklig ändring från ”jordbruksmark” till ”åkermark” eftersom jordbruksmark ofta avser både åkermark och betesmark.”

Så länge detta enbart är en språklig förändring spelar det ingen roll

4.2.13

SLUs uppdrag är tydligt och detaljerna regleras i en myndighetsöverenskommelse.

5.5.15 ”Sådana tillkommande kostnader bedöms i så fall vara kopplade till utvecklingsprojekt med finansiering genom Naturvårdsverket.”

Det bör läggas till att det inte bara tillkommer en utvecklingskostnad utan också en ökad driftskostnad. Data från Riksskogstaxeringen har egen finansiering men anpassning efter det format rapporteringen kräver utgör idag en kostnad på ca 1 Mkr/år som finansieras direkt av NV. Själva rapporteringen finansieras idag via SMED.

Beslut om detta yttrande har på rektors uppdrag fattats av dekan Göran Ståhl efter föredragning av koordinator Linda Ferngren. Innehållet har utarbetats av forskare Hans Petersson vid institutionen för skoglig resurshushållning samt forskare Mattias Lundblad vid institutionen för mark och miljö.

Göran Ståhl

Linda Ferngren